

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 332/2019
11.04.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Мирољуба Томића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Африма Манија, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Африма Манија, адвоката Бранка Чичовачког, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Новом Саду Кж1 129/19 од 27.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 11.04.2019. године, већином гласова је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Африма Манија, па се ПРЕИНАЧУЈЕ правноснажна пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 129/19 од 27.02.2019. године само у делу одлуке о казни, тако што Врховни касациони суд окривљеног Африма Манија, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осуђује на казну затвора у трајању од три године у коју му се урачунава време проведено у притвору од 07.07.2017. године па до упућивања окривљеног у Завод за извршење кривичних санкција, док се захтев браниоца окривљеног Африма Манија, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 3) Законика о кривичном поступку одбија као неоснован, а у преосталом делу одбацује као недозвољен.

У непреиначеном делу правноснажна пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 129/19 од 27.02.2019. године остаје неизмењена.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору К 62/18 од 26.12.2018. године, окривљени Африм Мани је, поред осталих, оглашен кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од две године у коју му се урачунава време проведено у притвору од 07.07.2017. године па надаље. На основу члана 87. и члана 246. став 7. КЗ, окривљеном Манију Африму је изречена мера безбедности одузимања предмета кривичног дела и то опојне дроге марихуане укупне нето масе 21.764,37 грама упаковане у 37 пакета, која је привремено одузета уз потврду ПУ Сомбор Ку 828/17 од 07.07.2017. године што ће се, по правноснажности пресуде предати полицији ради уништења. Окривљени Мани

Африм је обавезан да надокнади трошкове кривичног поступка и то солидарно са окривљеним Далибором Мајсторовићем износ од 13.320,00 динара, а поред тога и износ од 620.625,00 динара, као и паушал у износу од 5.000,00 динара, а све у року од 30 дана по правноснажности пресуде под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 129/19 од 27.02.2019. године, делимичним усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Сомбору, у погледу одлуке о кривичној санкцији, првостепена пресуда је преиначена тако што је другостепени суд окривљеног Далибора Мајсторовића због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ у покушају у вези члана 30. КЗ, за које је том пресудом оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од три године и шест месеци, а окривљеног Африма Манија, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, осудио на казну затвора у трајању од четири године и према истом изрекао меру безбедности одузимања предмета на основу члана 87. став 1. КЗ, тако што је од овог окривљеног одузео комби возило „...“, рег. ознаке ..., број шасије ..., док су у преосталом делу жалба јавног тужиоца као и жалбе бранилаца окривљених одбијене као неосноване, а првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против правноснажне пресуде Апелационог суда у Новом Саду Кж1 129/19 од 27.02.2019. године, бранилац окривљеног Африма Манија, адвокат Бранко Чичовачки, благовремено је поднео захтев за заштиту законитости због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и став 2. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и побијану пресуду преиначи тако што ће потврдити првостепену пресуду или да окривљеном изрекне казну затвора у трајању од три године и отклони примену одредбе члана 87. став 1. КЗ на основу које је према окривљеном изречена мера безбедности одузимања предмета – комби возила описаног у изреци првостепене пресуде или да побијану другостепену пресуду укине и предмет врати Апелационом суду у Новом Саду на поновно одлучивање пред потпуно измењеним већем.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Основано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Манија Африма истиче да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 129/19 од 27.02.2019. године, повређен закон на штету окривљеног, с обзиром на то да је другостепени суд, преиначењем првостепене пресуде Вишег суда у Сомбору К 62/18 од 26.12.2018. године у делу одлуке о казни, те осудом окривљеног Манија Африма, на казну затвора у трајању од четири године уз урачунавање временаведеног у притвору, прекорачио предлог из жалбе Вишег јавног тужиоца у Сомбору Кт 32/17 од 15.01.2019. године и тиме прекорачио забрану преиначења на штету окривљеног прописану одредбом члана 453. ЗКП.

Наиме, другостепени суд се приликом доношења одлуке морао кретати у границама жалбеног предлога јавног тужиоца којим је јасно одређен правац и обим побијања одлуке о казни у односу на окривљеног Манија Африма и истим Апелационом суду у Новом Саду предложено да првостепену пресуду преиначи тако што ће окривљеном Манију Африму изрећи казну затвора у трајању од три године и меру безбедности одузимања предмета – комби возила на основу члана 87. КЗ.

Одредбом члана 453. ЗКП, прописано је да, ако је изјављена жалба само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Имајући у виду да је окривљени Мани Африм првостепеном пресудом Вишег суда у Сомбору К 62/18 од 26.12.2018. године, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ осуђен на казну затвора у трајању од две године у коју му се урачунава време проведено у притвору, те да је јавни тужилац у изјављеној жалби ставио јасно одређен предлог да другостепени суд окривљеног за наведено кривично дело осуди на казну затвора у трајању од три године, то другостепени суд, по оцени овога суда, није био овлашћен да прекорачењем оквира жалбе јавног тужиоца измени одлуку о казни на штету окривљеног у делу који се том жалбом не побија, већ се има сматрати да у том делу постоји само жалба у корист окривљеног.

Жалба Вишег јавног тужиоца у Сомбору је јасно определила правац и обим побијања првостепене пресуде, тако да су то границе у којима је другостепени суд морао испитивати првостепену пресуду на штету окривљеног, те да је евентуално у тим границама и преиначи.

Одредбом члана 451. став 1. ЗКП, прописано је да другостепени суд испитује пресуду у оквиру основа, дела и правца побијања. Дакле, другостепени суд побијану пресуду испитује само у границама које су дате у жалби: по законским основима које је жалалац означио, у делу – деловима пресуде на које је указано жалбом, а што се тиче правца побијања пресуде, значи да другостепени суд исти испитује у складу са израженим интересом жалиоца који је у корист или на штету окривљеног.

Прекорачењем жалбених оквира и жалбе јавног тужиоца односно доношењем одлуке којом се окривљени Африм Мани, осуђује на казну затвора у трајању од четири године, Апелациони суд у Новом Саду је својом пресудом Кж1 129/19 од 27.02.2019. године повредио начело забране преиначења на горе прописано одредбом члана 453. ЗКП, и тиме учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, с обзиром на то да другостепени суд може донети одлуку на штету окривљеног, само у оквиру основа, дела и правца побијања истакнутих у изјављеној жалби.

У конкретном случају, жалба јавног тужиоца, због одлуке о казни која је од стране другостепеног суда оцењена као основана, има изричит предлог и ишла је у правцу осуде окривљеног на казну затвора у трајању од три године уместо изречене казне затвора у трајању од две године, тако да је другостепени суд могао да одлучи на штету окривљеног само у границама жалбе, због чега је другостепени суд осудом окривљеног на казну затвора у трајању од четири године повредио забрану преиначења на горе прописану одредбом члана 453. ЗКП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је усвајајући као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Манија Африма, у овом делу, с обзиром на то да је побијаном пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 129/19 од 27.02.2019. године учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, у вези са одредбама члана 451. и 453. ЗКП, ове повреде отклонио и побијану пресуду преиначио као у изреци пресуде, налазећи да је овако одмерена казна адекватна утврђеним олакшавајућим и отежавајућим околностима у редовном кривичном поступку, те да је нужна и истовремено довољна да се њоме оствари сврха кажњавања из члана 42. КЗ.

Бранилац окривљеног Мани Африма у захтеву указује на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, која је, према ставу браниоца учињена тиме што је другостепени суд отклонио примену одредбе члана 246. став 5. КЗ која прописује овлашћење суда да учиниоца дела из члана 246. став 1 – став 3. који је открио од кога је набавио опојну дрогу ослободи од казне и да му самим тим изрекне казну блажу од законом утврђеног минимума. У вези са тим, бранилац у захтеву наводи да су у конкретном случају, а насупрот закључку другостепеног суда, испуњени услови за примену члана 246. став 5. КЗ, са образложењем да су саслушани сведоци – полицијски службеници АА и ББ, у својим исказима децидно навели да им је окривљени Мани Африм открио идентитет особе од које је набавио предметну марихуану, да су они оперативним радом проверили и утврдили тачност података за откривено лице, а да је једини разлог зашто откривено лице није процесуирано то што се наведено лице налази ван домашаја органа гоњења Републике Србије.

Врховни касациони суд налази да се неосновано захтевом браниоца окривљеног побијана другостепена пресуда оспорава због повреде закона из члана 439. тачка 3) ЗКП.

Наиме, одредба члана 246. став 5. КЗ, прописује само могућност, а не и обавезу суда да учиниоца дела из члана 246. став 1. до 3. КЗ, ослободи од казне у ситуацији када открије од кога набавља опојну дрогу, тако да другостепени суд налазећи да нису испуњени услови, није морао да примени наведену одредбу и окривљеном изрекне казну испод законом прописаног минимума за предметно кривично дело. Осталим наводима захтева, по оцени овога суда, којима бранилац указује да је неприхватљив закључак другостепеног суда да у конкретном случају нема места примени одредби члана 246. став 5. КЗ, јер лице на кога је окривљени указао да је од њега набавио опојну дрогу није идентификовано нити процесуирано, оспорава се чињенично стање утврђено правноснажном пресудом, што у смислу члана 485. став 4. ЗКП, није разлог због којег окривљени преко браниоца може побијати правноснажну пресуду овим ванредним правним леком.

Поред тога, бранилац у захтеву наводи и то да је другостепени суд одлуком о мери безбедности одузимања предмета – комби возила описаног у изреци другостепене пресуде повредио на штету окривљеног одредбу члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 87. став 1. КЗ, оспоравајући као погрешан закључак апелационог суда да наведено возило представља опасно средство које је намењено искључиво за преношење опојне дроге и да због тога постоји опасност да ће се исто поново употребити за извршење кривичног дела истовремено указујући да је предметно возило власништво „Rent a car“ Агенције, а не окривљеног, те да исто није преправљено прављењем посебних преграда или

бункера у циљу превоза опојне дроге што све према наводима захтева, упућује на закључак да предметно комби возило не представља предмет у односу на који постоји посебна опасност да ће се поново употребити за извршење кривичног дела, што је потврђено и исказом полицијског службеника АА, саслушаног у својству сведока.

Изнетим наводима захтева, по налажењу овога суда, бранилац окривљеног иако формално указује на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, у вези члана 87. став 1. КЗ, у суштини оспорава чињеничне закључке другостепеног суда у погледу испуњености услова за изрицање мере безбедности из члана 87. став 1. КЗ према окривљеном и на тај начин побија оцену доказа и истом утврђено чињенично стање у правноснажној пресуди.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Манија Африма у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2), члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић